

Vari mašīnā, vari arī autobusā

Pašvaldības SIA “Ventspils reiss”, atbalstot Valsts SIA “Autotransporta direkcija” ideju popularizēt drošības jostu lietošanu sabiedriskajā transportā, savos starppilsētu autobusus izvietojis informatīvās uzlīmes un plakātus, ar kuru palīdzību aicina pasažierus piesprādzēties, pārvietojoties starppilsētu un arī tūrisma maršrutos.

Braucot privātajā automašīnā, drošības jostu lietošana vairumam jau kļuvusi gandrīz vai automātiska, taču novērojumi liecina, ka sabiedriskā transporta pasažieri drošības jostas lieto reti vai nelieto vispār. Iespējams, ka iemesls tam ir tas, ka savulaik starppilsētu autobusi ar drošības jostām nemaz nebija aprīkoti.

Šobrīd, saskaņā ar ES direktīvu, visos autobusus (neatkarīgi no ietilpības), kuri ražoti sākot no 2006. gada, sēdvietām ir jābūt aprīkotām ar drošības jostām. Minētā direktīva neattiecas uz autobusiem, kas ir ražoti pirms 2006. gada.

Starptautisko autobusu operators Baltijā “Lux Express Latvia” 2018. gada decembrī un 2019. gada janvārī veicis interneta aptauju par drošības jostu lietošanu autobusā. Tajā piedalījās 5050 respondenti, un tās rezultāti liecina, ka Latvijā drošības jostu, braucot

autobusā, visbiežāk lieto tikai 56%. Uz jautāju, kāpēc drošības jostas netiek lietotas, respondenti visbiežāk, ka par to vienkārši neaizdomājas vai drošības josta ir neērta, kā arī uzticas šoferim (avots: www.lvportals.lv) Nereti minēts arī tas, ka par drošības jostas nelietošanu sabiedriskajā transportā netiek piemērots sods. Un te nu jāsaprot, ka maldās tie, kuri tā domā!

Mudinot pasažierus būt atbildīgiem, vēlamies pievērst uzmanību tam, ka drošības jostu lietošanu un atbildību par to nelietošanu transportlīdzekļos, tajā skaitā sabiedriskajā transportā, reglamentē vairāki normatīvie dokumenti. No tiem pasažieriem būtiskākie ir Ceļu satiksmes noteikumi un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss, no kuriem saprotams, ka piespārdzēties ir pasažiera pienākums, bet par šī pienākuma nepildīšanu var sodīt.

CSN 23.punkts: “Pasažieriem, kuru sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, braukšanas laikā jābūt piespārdzētiem.”

LAP kodekss 149.²³ pants. Gājēju un pasažieru izdarītie pārkāpumi. Par pasažieriem noteikto pienākumu pārkāpšanu — izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu pasažierim piecpadsmit *euro* apmērā.